

Анатолій ЩУР

Майдан мого життя

Поезії

*ВИДАВНИЦТВО
“ВОЛИНСЬКІ ОБЕРЕГИ”*

2015

УДК 821.161.2
ББК 84(4Укр)6
Щ 77

*Автор висловлює щирю подяку
за допомогу у виданні цієї книги
САЛЮТІ Валерію Володимировичу –
голови районної організації партії “Воля”.*

*Літературний редактор
Надія Поліщук*

Щур А. В.
Щ 77 **Майдан мого життя : поезії / А. В. Щур.** – Рівне : Волин.
обереги, 2015. – 86 с.
ISBN 978-966-416-408-2

УДК 821.161.2
ББК 84(4Укр)6

ISBN 978-966-416-408-2

© Щур А. В., 2015
© “Волинські береги”, 2015

БЕРКУТНЯ

Орлами ви усі були
І йшли служити всі народу.
Вас обдурили й запрягли,
Тепер ви душите свободу.

Ви всі здоровими були,
А зараз у душі каліки.
Які із вас тепер орли,
Якщо ви гірші, ніж шуліки?

Так робить тільки людожер,
Що нападає серед ночі.
Як же ви зможете тепер
Дивитись людям прямо в очі?

Що дітям скажете і внукам,
Як ви їх зможете любити?
Невже ось так в довічних муках
На світі будете ви жити?

* * *

Я бачу місто над Невою
В туманній глибині віків.
У казематі над рікою
Там Полуботок наш сидів.

Тоді там цар Петро-кривавий
Вікно в Європу все рубав.
Топтав козацьку нашу славу,
Та так вікно й не прорубав.

Ще два століття промайнуло
З часів кривавого Петра.
Та й досі в світі не забули,
Як “Зимний” брали на ура.

І знову нашу Україну
Новий тиран уже гнобить.
Замучив не одну родину,
Убив чи голодом зморив.

Бандитське місто над Невою,
З тебе багато вийшло зла.
Ти ще не матимеш спокою,
Тобі безслав'я і хула.

ІЛОВАЙСЬК

Вони тихо сплять, їх не треба будити,
Заснули тут хлопці всі праведним сном.
Не буде це поле ще довго родити,
Надовго гірким заросте полином.

На ньому невинних і юних убито,
Ніхто так й не скаже: за кого й за що?
Це поле все кров'ю людською полите,
Де люди воюють – життя вже ніщо.

Вони молоді, їм ще жити і жити.
Всіх вдома ждуть рідні, чекає сім'я,
Та їх у котлі іловайському вбито.
Про когось вже знають, а хтось – без ім'я.

Навік полягли тут України солдати.
Це поле все кров'ю вони полили.
Заплаче й затужить кохана і мати.
Вони в Іловайську навік полягли.

Ніколи про них нам уже не забути.
Як тих, хто привів нас до цієї війни.
Ми мусим солдатів своїх пом'янути –
Це неньки-України найкращі сини.

Наш ворог нехай пожинає прокляття,
Його він від нас заслужив.
Ми з ним вже ніколи не будемо браття,
Колись так він звався і з нами дружив.

Збудеться все, за цей час пережите,
Хто буде тут близько – сюди повертай,
На поле, що кров'ю людською полите,
Тут щирю молитву за них прочитай.

ЖУРАВЛИК

*Ващишину Олегу Анатолійовичу
("Журавлику")
по смертно присвячується*

Він тоді не сказав, куди йде,
Попросив: "Ти чекай мене, мамо!
Якщо час повернутись прийде,
Я назад повернусь з журавлями.

Ти за мною не сильно тужи.
Не ходи по кімнаті ночами.
В своїм серці лише бережи –
Я в ключі прилечу з журавлями".

Він коханій сказав: "Ти пробач.
І не жди вже мене біля саду.
Я прошу тебе, мила, не плач,
Якщо можеш, прости мою зраду.

Не спаруєш вже двох голубів,
Твому болю нічим не зараджу,
Я найбільше свою Україну любив,
Її, рідну, ніколи не зраджу".

Я, як сокіл у небо злітав.
І орлом в бій за неї кидався.
Як на полі в бою я впав,
То журавликом в небо піднявся.

Понад хатою ключ пролітав,
Щось згадала й заплакала мати.
Наче з неба їй хтось прошептав:
“Мамо-мамо, прошу, вийди з хати.

Мамо, в небо прошу подивись,
Я над хатою буду летіти,
Подивися на ключ й усміхнись,
Будемо разом з тобою радіти.

Я тобі помахую крильми.
У ключі я летітиму ззаду,
Ти кохану мою обніми,
Як зустрінеш її біля саду”.

ТРИВОЖНИЙ МАЙДАН

Знов розтривожився Майдан,
Вже й кров багряна пролилася
Все під себе гребе тиран:
Навіщо ж воля вам далася?

Скрізь лицемірство і брехня,
Нас знов як липку обдирають
І під вказівку із кремля
Нове ярмо нам одівають.

Ми шлях прокладемо самі,
Якось обійдемо без брата,
Не вік нам жити у тюрмі,
Нам непотрібно брата-ката.

Цій владі надійшов кінець
І чаша гніву перелита,
Вже увірвався наш терпець,
Будуть розірвані всі пута.

Ми просимо вас: майте честь,
Нам голови більш не дуріте,
По срібнику вам Путін дасть,
Як далі зможете – живіте.

НЕБЕСНА СОТНЯ

Їм амуніції не треба,
Хоч не закінчилась зима.
Сьогодні Сотня йде на небо,
Без командира йде, сама.

На небі хмари – розійдіться,
Весна іще не почалась.
Всі на Майдані – розступіться,
Щоб Сотня в небо піднялась.

Земну покинувши родину,
Вони ідуть в останню путь.
За честь, за волю, за Україну
Ідуть, щоб Богу присягнуть!

Веде їх всіх незламна віра
І торжество великих діл.
Тепер їм там за командира
Буде Архангел Михаїл.

Не плач і не ридай, родинно,
Хоч біль ніколи не пройде.
Пишайся, ненько Україно, –
Найкраща Сотня в небо йде!

МАЙДАН МОГО ЖИТТЯ

В тобі кричить майдан душі,
Він хоче вирватись з утроби,
Ти йому кажеш “не спіши”,
Коли нестерпно зціпиш зуби.

Б'є серце наче в барабан,
На волю вирватися хоче.
Це у тобі живе Майдан,
В душі, як у котлі клекоче.

Коли на всіх один Майдан
І спільний біль, й одна тривога –
Вже не важливий чин і сан,
Всім на Майдан одна дорога.

І ти біжиш спустити пар,
Коли терпіти вже не змога.
Прийняти й нанести удар –
Тут поруч смерть і перемога.

Майдан – незнане майбуття,
Назавжди вибрана дорога.
Це він – Майдан твого життя –
Путь на Голгофу і до Бога.

* * *

Бує цвіт медовий
І ластівки у стрісі,
У дивний світ казковий
Стежки ведуть у лісі.

Де Случ й Горинь злилися,
Земля полита кров'ю.
За все тобі, Полісся,
Я заплачу любов'ю.

Бо ж я твоя дитина,
Билинка в лісі й полі,
Тут вся моя родина,
Тут все моє до болю.

Хай мир і щастя буде
У кожній нашій хаті,
Веселі добрі люди –
Трудящі і завзяті.

Щоб обійшли всі біди
Тебе, мій милий краю,
Куди не йду, не їду –
Тебе я прославляю.

* * *

До нас він посланий Творцем,
Щоб освітити грішні душі,
Терновим вінчаний вінцем,
На себе взяв він тяжку ношу.

Він вічність дав і майбуття,
Сказав нам жити у любові,
Віддав нам тіло – хліб життя,
Вино нам дав з своєї крові.

Він путь до істини вказав,
Куди веде наша дорога.
Людьми нам право бути дав,
Не підніматись вище Бога.

Куди нам далі хрест нести,
Яку з собою взяти ношу,
Із чим до Бога далі йти...
Невже з собою взяти гроші?

* * *

Лунає пісня над полями
В вечірній й ранішній порі.
Весь сад співає солов'ями,
А в нас вже осінь на дворі.

Весна – пора цвісти й любити,
В життя забрати все своє.
І довше хочеться пожити,
Та що зозуля накує?

Ти починаєш розуміти,
По іншому дивитися на світ
І дню прийдешньому радіти,
Як сам убрався в білий цвіт.

Так хочеться сидіти вдома,
Та осінь ще тепла не віддала,
Щоб відійшла подалі втома,
Ще хочеться душевного тепла.

На повні груди хочеш заспівати
І пісню підтягнути солов'ю,
Та важко стало вже сказати
Одвічне “Я тебе люблю”.

* * *

В гаю замовкли солов'ї,
Зів'яли в полі квіти.
Де ж юні літа ви мої,
Як далі буду жити?

Чомусь не так цвітуть сади
І серце не так б'ється.
У джерелі нема води,
Ніхто вже не нап'ється.

Не чую я веселий сміх,
Де ж ти, моя родина?
Я пригадаю вас усіх
І плачу, мов дитина.

Пройдуся ранком по росі,
Де пахнуть трави в лузі.
Куди ж ви ділися усі,
Мої веселі друзі?

Думки мої тепер сумні
Несу як тяжку ношу.
Прости ти, доленько, мені,
Що плакати я мушу.

Сумну я пісню заведу,
Йдучи один до хати.
Про свою радість і біду
Нема кому сказати.

Зоре моя, прошу, зійди
Над чистою водою.
Нагнись і ближче підійди,
Я поділюсь бідою.

ТВОЇ 50

Ще вдома хтось тебе стрічає,
Ти, слава Богу, не сама.
Вже осінь у душі буяє,
Хоч у дворі стоїть зима.

Не гоже якось сумувати
За тим, що вже навік пройшло.
Адже в тебе сьогодні свято
Й гостей багато прибуло.

Та й п'ятдесят – не так багато,
Що нажила – усе твоє.
Ти ще мала, сказав би тато,
І наженеш іще своє.

Букети квітів, поцілунки.
Зібрались друзі і рідня.
Несуть тобі всі подарунки,
Таке буває не щодня.

Та в серці наче защеміло
І на душі лягла печаль,
Що все так швидко пролетіло,
Майнуло у безмежну даль.

Чому воно так швидко лине,
Як день один, усе життя?
Ніби пройшла одна хвилина,
А їй немає вороття.

* * *

Впала сосна додолу,
Плаче й стогне вона,
Вже до неї ніколи
В ліс не прийде весна.

Дві сестриці берези
Вмить її підхопили,
Потекли у них сльози,
Та тримали щосили.

Ви мене не тримайте, –
Прошептала сосна.
Що скажу пам'ятайте, –
Попросила вона.

І за мною не плачте,
Не жалійте мене.
Якщо винна – пробачте,
Скоро все промайне.

Я ні в чому не винна, –
Вона тихо сказала, –
Була в лісі людина
І мене порубала.

Я б іще зеленіла
І красива була,
Я ще жити хотіла
І кохати могла.

Без нужди не рубайте,
Хай дерева ростуть.
Люди, всі пам'ятайте,
Що й дерева живуть.

* * *

Як появилися на світ,
Ще тільки вчилися ходити,
Батько сказав малим синам:
Запам'ятайте добре, діти,
Що біле з чорним пополам –
Його не можна розділити.

Ви підете в своє життя,
Та добре всі запам'ятайте:
Нема різниці – тут чи там –
Ніде про це не забувайте,
Це біле з чорним пополам,
З собою завше ви тримайте.

Мужніли батькові сини,
В життя пішли усі від поля,
Носило їх і тут, і там –
Там, де чекала їхня доля
І біле з чорним пополам –
Була на все те Божа воля.

Тоді, як батько помирав,
Сказав: ви злості не тримайте.
Наказ останній дав синам:
На Бога лиш надію майте,
Це біле з чорним пополам,
Ви дітям й внукам передайте.

Не стало батька у синів,
В житті уже посерединці,
Де хто не був, тепер вже сам
Іде додому поодинці.
Те біле з чорним пополам
Кожен несе в своїй торбинці.

* * *

Батьку, вже сніг осипає твій сад,
Мені сивина припорошила скроні,
Дороги життя не повернеш назад,
Літа промайнули, мов загнані коні.

Тепер вже спішити немає куди,
Давно вже пустує в нас хата.
Бувають часи лихоліття й біди,
Та краще б нам цього не знати.

Ти завжди наснишся, як тяжко мені,
Як смуток мене огортає,
І матір частенько я бачу в вікні –
Вона все когось виглядає.

Бувають в нас сльози і сміх,
Настигла велика нас втрата,
Я хочу сказати тобі це за всіх:
Немає в нас старшого брата.

Як далі у мене піде все життя,
Сказати тобі я не можу,
Не буде, я знаю, йому вороття,
Та плакати якось негоже.

Не буду тобі я казати за всіх –
В нас в кожного всяке буває –
Я в нашій сім'ї наймолодший з усіх,
Ну хто так про тебе згадає?

ДИТИНСТВО

Тоді не так усе було,
Росли ми, як у полі квіти.
Любили всі своє село,
Всьому уміли ми радіти.

Зовсім негадано прийшла
Весна дитинства та остання.
Нас в світ дорога повела
Без поцілунків і прощання.

Не можна повернути час –
Минуле можна пригадати.
Для того доля й зводить нас,
Щоб ще неказане сказати.

За щастям припинився біг,
На голову лягла пороша.
Дається втома від доріг,
Та й за плечима тяжка ноша.

Я вже не той і ти не та,
Дівча із довгою косою,
Вже тягарем лягли літа,
Стрімкою час іде ходою.

Може це просто долі знак,
Сказати хочеш та не можеш?
І вийде зовсім все не так,
Та й марно душу розтривожиш.

ВСЕЛІ

Не так давно іще буяло
В краю поліському село,
Тепер чомусь засумувало,
Тому що літечко пройшло.

Іще здалека пісня лине,
Бринить мелодія сумна,
Що дуже літечко невпинне,
Й така коротенька весна.

Червоні грона на калині –
Неначе згадка про любов.
Як сльози із очей дівчини,
На землю падають, як кров.

Та час прийде, все забує,
Відступлять кляті холоди,
Весільна музика заграє,
Як в травні зацвітуть сади.

Весела ластівка до хати
Нам принесе своє тепло.
Не буде часу сумувати
І знову оживе село.

Як соловейко заспіває,
Загомонить зелений гай,
Весела пісня залунає –
Живи, надійся і кохай.

ЖНИВА

Небо чисте, як вмите,
Жовкне в полі трава.
Вже середина літа,
Почалися жнива.

Було б тепло і ясно,
Щоб дощу не було,
Віджнивувє завчасно
Рідне наше село.

Головне – жнив початок –
Знає кожен в селі,
Буде в хаті достаток,
Як є хліб на столі.

Літом ніколи спати,
Сон короткий в жнива,
Рано треба вставати –
Хліб всьому голова.

Тож не знаєш вже горя,
Як зібрав урожай.
Якщо повна комора
Й на столі коровай.

ОСІНЬ У ЛІСІ

Ще теплі потоки пливуть дощові,
Природа дощем тим умилась,
Повзе пар по жовто-зеленій траві –
Це осінь в садах загорілась.

У лісі калина червона, як жар,
Стоїть як дівча на толоці.
Бджола вересневий збирає нектар –
Останній у цьому вже році.

І дуб на галяві стоїть і шумить,
Гостей просить він в свої шати,
Під крону до нього скоріше ідіть
Осіннє весілля справляти.

Ти входиш у шати його лісові
І знаєш, що зовсім не марно...
Є ягоди стиглі й гриби борові,
Подивишся – скрізь гарно-гарно.

Лиш тут відчуваєш життя чистоту,
Її хочеш бачити й чути,
Таку непотрібну людську марноту
Тут хочеться просто забути.

БІЛЕНЬКА ХАТА

В День народження Т. Ковальчук

Сниться хата біленька,
Білі в травні сади,
Там, де тато і ненька
Нас чекали завжди.

Там вода у потічку
В даль тече з джерела,
Всі дороги, як стрічки,
Повели край села.

Без печалі й тривоги
Ми мужніли й росли,
Тільки стали на ноги –
По стежках тих пішли.

Нас усіх ті дороги
В дальню даль повели
В світ надій і тривоги,
Щоб ми щастя знайшли.

Всі до рідної хати
Через світло й пітьму
Спішимо щось сказати,
Та нема вже кому.

СТРІМКА ВОДА

*Році Людмилі Максимівні,
однокласниці*

Тобі ще кажуть всі “Привіт!”,
Для всіх ти юна й молода,
Та облетів в саду вже цвіт,
Його несе стрімка вода.

Самотня завжди бродиш ти,
Тобі не скажеш “вереда”...
Невже знесла твої мости
Невпинна і стрімка вода?

Весна в душі давно пройшла,
У серці радість, то біда,
Ти щастя так і не знайшла,
Вперед біжить стрімка вода.

Поглянь навкруг і усміхнись,
Побудь ще трохи молода.
На мить у серці зупинись,
Весела і стрімка вода.

Хай дзвінко грає водограй,
Ту воду вип’є череда.
Ти пісню юності співай,
Нехай несе стрімка вода.

* * *

Єрміичуку Івану Миколайовичу

З тих пір, як мама сповивала,
Немало літ уже пройшло.
Ти в світ прийшов перед Купала,
Перед війною все було.

Як сповивала – все співала,
Щоб щастя й доленька була.
Співала бідна, та не знала,
Що вже біда у світ прийшла.

Його Іванком називала –
Так буде звати все село.
Війна до хати підступала,
Найгірше в цьому світі зло.

Пройшли всі біди й лихоліття,
З дитинства ти зазнав біди,
Та всі закінчились страхіття,
Давно цвітуть твої сади.

Твої сади – це діти й внуки,
В них радість, літо чи зима.
Та ще душевні маєш муки,
Що найріднішої нема.

Тепер живи, як знаєш й вмієш,
Не для грошей – вони сміття.
Просто живи – іще не знаєш,
Скільки відміряв Бог життя.

Таке воно, твоє минуле,
Іван – ти “тертий вже калач”,
Яке й кому до тебе діло?
Тепер танцюй, співай, хоч плач.

ДОНЬКА

Пожилилися трави,
Місяць в хмарах пливе
Вдаль, у дальні заграви –
Там, де донька живе.

Я її знов згадаю,
Як засвітить зоря,
І за ніч подолаю
Землі всі і моря.

Я чекаю, що знову
Ти наснишся мені,
Ми з тобою розмову
Поведемо у сні.

Ти сьогодні новеньке
Розкажи щось мені,
Як живеш ти, рідненька,
В тій чужій стороні?

Ти у мене спитаєш:
Як живе вся рідня?
Може всіх й не згадаєш,
Найрідніший з всіх я.

Видно в нас така доля –
Ти все щастя моє,
На все те божа воля,
Внучка в мене ще є.

Нехай люди не знають
І ніхто хай не бачить,
Що уста проспівають
І душа що проплаче.

ОСІНЬ В КАРПАТАХ

Стало менше у горах тепла,
Зеленіють смереки й ялини,
Осінь пізня у гори прийшла,
Опустила тумани в долини.

Вітерець шелестить по траві,
У повітрі різкі переміни,
Вниз потоки пливуть дощові,
Задрімали у хмарах вершини.

Із беріз жовтий лист обнесло,
Понесло вдаль за обрій далеко,
Пригадала про літнє тепло
І сумує над плаєм смерека.

Гомін людський у горах притих,
Сніг покрив у лісах перешийки,
Там, де чується деколи сміх,
Ще веселі звучать коломийки.

ЗИМА В ЛІСІ

У ліс зимовий я не йду,
Як пізня осінь наступає,
Цей час я вдома проведу,
Хай ліс собі відпочиває.

Зимою й вовку треба спокій,
Якщо він в зграї не гуляє.
Коли він зовсім самотній,
Він без нужди не нападає.

Буває, іноді людина,
З людської вийшовши утроби,
Кусає гірше, ніж тварина,
Якщо родилася у злобі.

Як підкидають нам заразу,
Як опиняємось у скруті,
Коли доводять нас до сказу,
Буваємо ми дуже люті.

Люблю я ліс, люблю природу,
У лісі вовк мені за брата.
Люблю погоду й непогоду,
Я буду вовка захищати.

РІЗДВО (кутя)

У сінях вже стоять санчата,
Різдво з морозом в хату йде.
Раптово вся здригнулась хата –
Це вітер в комині гуде.

Ще свіжа глина пахне в хаті,
Стоять на припічку горшки,
Ти вже давно чекаєш миті
Зібрати з них усі вершки.

За обрій сонце на ніч сіло
В свої криваві береги.
В печі давно вже догоріло,
Там ще печуться пироги.

Внесе у хату батько сіна,
Розложить сіно на столі,
На нього ляже скатертина –
Давно так повелось в селі.

Навколо метушиться мати,
Щоб й в нас було все до пуття.
Ще, може, гість зайде до хати –
Сьогодні все ж таки кутя.

Кутя запахла на припічку –
Одна з найкращих в світі каш.
Воскову батько ставить свічку,
Буде молитись – Отче наш.

ЕЛЕКТРИК

В роботі він своїй умілий,
Простий електрик, для людей
Усміхнений, завжди веселий,
Що тут ще скажеш – Прометей.

Як це йому усе вдається,
Веселим бути всяку мить?
Може тому він і сміється,
Що світло в нас усіх горить?

Як сніг, і в вітер, в буревії,
Чи то замкнуло десь дроти –
На зло розбурханій стихії
Йому робити треба йти.

І як солдат він по тривозі
Йде підставлять своє плече.
Дубіють руки на морозі
Чи щоки сонце обпече.

Нелегко бути Прометеєм –
Давати світло із долонь.
Тож ми йому всі побажаєм,
Щоб і в душі не згас вогонь.

МОЛИТВА ДІВИ

Не чути пострілів і брязкоту меча
І тишину ніхто не потривожить,
Горить яскравим полум'ям свіча,
На плечі діва покривало ложить.

Во ім'я Бога нашого Христа,
Піднявши руки в небеса до Бога,
Молитву шепчуть втомлені уста,
Як оберіг й від зла пересторога.

Молитва та за вічність і буття,
За матір, доньку, батька й сина,
Намисто щоб не рвалося життя,
Щоб не засохло дерево родини.

Якщо переборов свій страх,
Найтяжча із усіх ця перемога,
Тоді і сміх, і сльози на очах,
Та головне – усе іде від Бога.

Буває тіло молоде й старе,
Нестерпний біль і за життя тривога.
Що тіло – тіло прах – воно помре...
Душа жива, вона піде до Бога.

В якій до Бога не ідеш порі,
Лиш він один завжди над нами.
Всевишньому молитву сотвори
Душею світлою і чистими руками.

МАМА

Під тинном ніжно пахне м'ята
І в'яз старий стоїть з кублом,
Все як завжди – біленька хата,
Зелений вигін за селом.

В вікно ще сонце заглядає,
Хоч вже не гріє й не пече,
Ніхто ніколи не співає,
Тільки сльоза чомусь тече.

Здається, зараз вийде мати.
Чи може вигляне в вікно...
Нема кому вже зустрічати.
Куди все ділося воно?

Колись усе переживала,
Бо ж нерозумне ще дитя
І людям деколи казала:
Не скаже й слова до пуття.

Як же він там у людях буде,
Куди та доля занесе.
Невже про неї він забуде,
Як на край світу занесе.

Воно все так і неначе
Сказати правду – сміх і гріх...
Стоїть і молиться, і плаче
За долю діточок своїх.

ДОЛЯ

В дорогу соловей співає,
Роки зозуля накує,
Із хати мама проводить,
Та щастя й долі не дає.

Вона дорогу вірно вкаже,
Та кожен вибере свою
І тихо на прощання скаже:
Я, синку, долі не даю.

І де в житті уже не будеш,
Згадаєш матінку свою.
Слова ніколи не забудеш
“Я, синку, долі не даю”.

Коли ти долю проклинаєш,
Якщо вона нізащо б'є,
Не раз слова ці пригадаєш,
Що мама долі не дає.

У кожного своя дорога,
Ніхто не відбере твою.
Один багатий, другий вбогий,
Всі долю вибрали свою.

ЧАДО

Серпневе небо сипле зорі
В глибокий став з свого чола
І місяць вийшов на простори
Пройтись по небу до села.

Туди, де пара біля ставу
Веде лік зорям у воді.
Де він обняв свою Купаву
За ніжні плечики худі.

Здається, їм і ночі мало...
Кохайтесь ж, – не москалі –
Від цього завжди так бувало –
Родились діточки в селі.

Під самий ранок він до хати
Зайде чи влізе у вікно,
Де вже чекає батько й мати:
“З ким же шуляється воно?”

І ніби й хлопець не ледачий,
Та дуже любить вже дівчат.
Не дай то Бог й вона гуляща,
А ще до того із ярчат”.

Весь ранок щось бурмоче мати:
“Тож брав би і до дому вів!
Нема кому підмести хати.
Старий, ти що, не маєш слів?”

Скажи і ти йому хоч слово,
А то ж завжди стоїш мовчиш.
Напевно приголубив знову,
Не телишся і не мичиш”.

А він вже спить як ангелочок
Губами плямкає у сні.
Сказав їм так уже синочок:
“Буду женитись на весні”.

* * *

Марії Пасько

Завжди співала та не знала,
Що скоро час її прийде,
Немов ту пісню сповивала,
А як, бувало, заведе...

Нема її і вже не буде,
Попала у страшну біду.
Мене пробачте, добрі люди,
Я назавжди від вас іду.

Не раз для вас ще б заспівала,
Та голос у мене пропав.
Я ще сама цього не знала,
Що Бог мене до себе взяв.

Прости мені, моя родино,
Простіть мене, мої сини.
Пробач і ненько Україно,
Що не діждалася весни.

Весна Поліссям відгуляла,
У даль пішов зелений май.
І ти колись, як він, буяла
Й сама, як наш поліський край.

В себе Полісся ти ввібрала,
Куди б та доля привела,
Ще невідомо, ким би стала,
Щоб не прив'язка до села.

Ніяк не можна уявити,
Щоб ти похмурою була.
Усе, що маєш – діти й квіти,
Ось так і осінь підійшла.

Лишилися нездійсненні мрії,
Ще й вітер вдаль літа несе,
Розтали береги надії,
Але ще сказано не все.

Життя – це терен й ніжні квіти,
Воно – як ти – просте й складне.
Є чого плакати й радіти,
Жаль, що життя завжди одне.

Розтане лід, відійде холод,
Раптове підійде тепло.
Найгірше – це душевний холод
Та що збулось – уже пройшло?

Все йде по плану чи неждано,
Та жаль, що часу не вернуть.
Я попрошу в тебе, Уляно,
Ти довше в осені побудь.

* * *

Гарячий лист прошелестів
Слова мелодії кохання,
Веселий вітер підхопив,
Що нашептала осінь рання.

Він ті слова поніс у даль
Осінні написати ноти,
Де осінь вже сплела вуаль,
Прийшла пора її кохати.

Під ноги листя упаде,
Із серця відійде тривога,
В далеку даль нас поведе
Нашої осені дорога.

Ми вже не знаючи тривоги,
Будемо пісню ту співати,
Обнявшись із тобою вдвох,
У вальсі будемо кружляти.

А осінь плаче знов дощем,
Знов листя падає у воду.
Ми щастя вкриємось плащем,
Знімемо з серця прохолоду.

Нехай мелодія звучить
І вальс наш буде безкінечний.
Він серце й душу полонить,
Такий осінній і незвичний.

ГУЛЯЄ ВІТЕР ПО ДОЛИНІ

Гуляє вітер по долині,
Зі сходу знов несе грозу.
Дай, Боже, миру Україні,
Щоб не пролив ніхто сльозу.

Гуляє вітер по долині,
Зриває в полі тишину.
Дай, Боже, радості дитині,
Хай буде легкою до сну.

Гуляє вітер по долині,
Ідуть потоки дощові.
Хай буде лад на Україні,
Щоб обійшлося без крові.

Гуляє вітер по долині,
Зриває яблука в саду.
Дай, Боже, щастя Україні
І відведи від нас біду.

Гуляє вітер по долині,
То вщухне, то зірветься знов.
Щоб у майбутньому і нині
Завжди в нас правила любов.

* * *

Твої очі – як сині волошки,
В них так сонця багато й тепла.
Ти із цвітом духмяним ромашки
В мою осінь із літа прийшла.

Я шукав тебе літа і весни,
Довго й марно по світу блукав,
Без лукавства я тобі чесно:
Так нікого в житті не кохав.

Хоч і ноша тяжка за плечима,
Та за тебе я долю молю,
Бо ж кохаю тебе не очима,
Я всім серцем й душею люблю.

Це кохання – і радість і мука,
Календар не дає лише свят.
Там, де зустріч, буває розлука,
Не буває в житті, щоб без втрат.

Нехай ясним твоє буде небо,
Хай подалі обійде гроза.
Щоб ніколи, ніколи у тебе
На очах не бриніла сльоза.

ШУКАЧАМ БУРШТИНУ

Давно всі рукави з'єднали,
Хоч і не служать в МНС,
І шрайбер в землю увігналі,
Почався “творчий” в них процес.

Раптово помпи загуділи,
Та ще повсюди чути сміх.
Хай посміються – мають сили,
Робота йде – народ затих.

Сьогодні йде все до удачі,
Ще мить – і камінь понесе.
У них усе тут, як на Вачі,
Можливий й “шухер” – пронесе.

Кипить робота в день і в ночі,
Із надр земних фонтани б'ють,
У всіх давно в напрузі очі,
У даль потоки річку в'ють.

Пішов бурштин вже по потоку,
Ще трошки, й добре сипоне.
На нього вже чатують збоку,
Якщо поза сачком рвоне.

Хоч хлопці всі тут нелегали
Із міст чи з ближнього села,
Вони нам рівень всім підняли –
За це їм слава всім й хвала.

Розумний хто, давно “піднявся”,
Свої прибутки береже,
А дурнем був – дурним остався –
Біжить, генделик стереже.

Земля тут вся в суцільних ранах,
Та палка має два кінці –
Ще ходять хлопці в “партизанах”,
Та мають гроші у руці.

РАССТАВАНИЕ

Гасит осень дождями костры,
Ветер пепел порывом разносит.
Я устал от ненастной поры,
Сердце снова тепла очень просит.

Но под пеплом огонь не погас,
В самый раз бы ему разгореться.
Может, вспыхнет он только для нас,
Чтоб смогли мы любовью согреться.

Вы уймитесь на время, дожди,
Бабье лето пускай полетает.
Осень, осень – прошу, подожди,
Пусть холодное сердце растает.

Вновь слова я шепчу о любви,
Мы, обнявшись с тобою, воркуем.
Страсти в нашей бушуют крови,
Разогретой твоим поцелуем.

Мне б смотреть на тебя до утра,
Коротки нам осенние ночи,
Но приходит рассвета пора –
Мы расстаться с тобою не хотим.

Время больше не жалует нас –
Приближается зимняя вьюга.
Близок наш расставания час,
Навсегда мы теряем друг друга.

РАСПЛАТА

Уходят теплые денёчки,
Последний собран урожай,
Можно уже поставить точку,
Ложись и праздник отмечай.

Но веселиться еще рано,
Проверить надо закрома,
А вдруг негадано-нежданно
Нагрянет лютая зима.

Она с тебя сурово спросит,
Где ты гулял и с кем дружил.
Затем уже вердикт выносит,
Как обеспечил ты свой тыл.

Ведь оказалось в результате,
Что нет врагов и нет друзей.
Пора подумать о расплате
За все ошибки прежних дней.

Ты никому такой не нужен,
Когда нет пользы, ни вреда.
Штат оказался перегружен,
Стоит вопрос теперь: “куда?”.

Но на вопрос твой, оказалось,
Ответ бывает очень прост.
Все то, что от тебя осталось,
Снесут тихонько на погост.

* * *

Я слово в слово подбираю стих,
Шепчу молитву бледными устами.
Прости нас, Господи, ушедших и живых.
О, Боже, что же будет с всеми нами?

Прости, Всевышний, нас и не оставь
Погрязших в воровстве и беззаконьи,
Святую заповедь из Библии поправь,
Мы чаще поклоняемся Мамоне

Вместо того, чтоб нищему подать,
Жестоко презираем их и судим,
Животных очень любим защищать,
А рядом с нами умирают люди.

Стараемся побольше угодить
Всем неумеренным желаньям плоти,
А может просто не умеем обходить
Давно расставленные дьявольские сети.

* * *

Ненастной порою
Под громовой раскат
Я с болью и тоскою
Смотрю на дней закат.

Я жду, чтоб из-за тучи
Пробился света луч,
Боюсь прихода ночи,
Чтоб не сорваться с круч.

Одно меня тревожит,
Ведь что-то не сошлось
И очень душу гложет –
Было и не сбылось.

О том, что не сбылось,
Мне плакать не пристало.
Жаль, время пронеслось,
Его всегда так мало.

Мне чуточку пожить бы,
Побыть в плену у грез.
Покрепче полюбить бы,
Да времени в обрез.

ДД
(поема)

*Моєму старшому братові
Івану Власовичу Щуру
присвячується*

I

Здалека видно, небагата
Стоїть в селі старенька хата.

На вході ганок дерев'яний,
Схилився тин, неначе п'яний.

В якій би не зайшов порі –
Там є порядок у дворі.

Живе напевно хтось у хаті,
Та, мабуть, люди небагаті.

Фіранку видно на вікні,
Якісь ганчірки на стіні,

Які тут звуться килимами,
Та з фотографіями рами,

У вишитому рушнику
Висять ікони у кутку.

Якщо сказати все до речі –
То починати треба з печі.

Тут все, як з давньої картини –
На припічку горшки із глини,

Два рогачі ще й коцюба –
Жіноча доля і журба,

Відро води на табуретці,
Ще й кіт розлігся на кушетці.

В світлиці ліжко дерев'яне,
Старою ковдрою заслане.

Хоч, видно, хата не сама,
Одного тільки тут нема –

Нема жіночої руки,
Бо потемніли рушники.

Село і не було б селом,
Тут видно все і всіх кругом.

Оцінять кожного по справах,
Тут пана видно по халявах.

Хоч достатки й небагаті –
Один тут дід живе у хаті.

Він свого віку доживає.
Багато бачив дід і знає...

* * *

Не спиться діду знов до ранку,
Треба діждатися світанку,

Поки розвидніє в дворі –
Все йде до зимньої пори.

Якось негоже йому, діду,
Лежати так аж до обіду.

Хоч тяжко діду вже робити,
Але ще треба якось жити.

Не ждати смерті, щоб прийшла, –
У діда завжди є діла.

Окинув він свої хорони
І в нелегкі поринув думи.

Яка б вона там не була –
Він вже історія села.

Якщо сказати до пуття:
Нелегке дід прожив життя.

Всього побачив на віку,
Біду він бачив, ще й яку.

Тепер остався одинокий,
Як в'яз отой в селі високий.

Про все дід не згадає зразу,
Він вже ровесник тому в'язу.

Великий в нього родовід,
Тут прадід жив його і дід.

В окрузі теж його рідня,
Щоб обійти, то мало й дня.

Воно була колись родина,
Тепер один, як сиротина.

Є, правда, ще рідня далека,
Та не підеш – іти далеко.

Була родина й “загула”,
Померло майже півсела.

Такого зроду не було.
Прийшла біда якась в село.

Чи то Чорнобиль їх забрав,
Чи, може, мор якийсь напав.

Хто молодший – від біди
У світ подався хто куди.

Є, правда, люди ще в селі,
Та й дітки родяться малі.

Дід теж подався б із села,
Та в нього пенсія мала.

Ще й внучка просить допомоги,
У світі вчиться десь небога.

Та й другим треба дати щось,
Ще поховає, може, хтось.

Хоч не живе дід, як в раю.
Колись він мав сім'ю свою.

Не обійшов земних утіх,
Був молодим, впадав у гріх.

Хоч і давно це все було,
Не те, не те тепер село.

Діти давно повиростали,
В далекий світ повідлітали.

Давно й старенької нема,
Забрала вже її пільма.

* * *

Не вчився дід ніколи в школі,
Його наука вся у полі.

Він ліс і поле добре знав,
Їм все життя своє віддав.

Та вмів писати і читати,
За себе слово вмів сказати.

Розумний виростав хлопчина,
Хоч і селянська був дитина.

Колись із уст старого люду
Він знав історію народу.

З дитинства добру пам'ять мав,
Зберіг усе й запам'ятав,

Щоб дітям й внукам розказати –
Вони ж повинні себе знати.

* * *

Дід влад багато поміняв,
Хоч ні одній не довіряв.

Тому й живе ще до сих пір,
Що сам собі був командир.

Він холод-голод пережив,
Ось так до старості й дожив.

За Польщі бидлом був у пана,
Потім “товарищем” в Івана.

Був кріпаком чи то холопом,
І все бігом, і все галопом.

Як та нав’ючена тварина –
Не мав і вільної хвилини.

Зі скрути завжди вивертався,
На власні руки покладався.

Йому нічого не давали,
Останнє часом відбирали.

Була війна – усіх страхався,
Своїх й чужих завжди боявся.

В колгосп його колись загнали,
Все те, що мав – повідбирали.

“Щасливим” всі його робили,
А може, голову дурили,

Що все його і все своє,
Але народне й не твоє.

Як від колгоспу відірвався,
По світу з торбою тинявся.

Робив, недосипав ночей...
Все для сім’ї, все для дітей.

Було їх тяжко годувати,
А тяжче ще було навчати.

Тепер вже пенсію дають.
Боїться дід, що відберуть.

Не вірить досі владам дід,
Від них зазнав він стільки бід.

Це ні для кого не секрет,
Такий в його менталітет.

Надворі почало світати,
Пора і діду вже вставати.

Як завжди, помолиться Богу,
Потім збиратися в дорогу.

Пройти селом та по узбіччях,
Така вже вада чоловіча.

Треба з собою взяти вила,
Може, знайдеться якесь діло.

Ходити просто так негоже,
Може, комусь ще допоможе.

Обперся дід старий на вила,
Обперся, вже останні сили

Забрала матінка-земля,
Оті свої й чужі поля.

Дід подивився на село,
Все бур'янами поросло.

Хоч і життя йому немиле,
Та діду є до всього діло.

Село на сполох б'є тривогу,
Все сіро-біле ще й убоге.

Неначе й кольорів нема,
Поглянеш навкруги – п'їтьма.

Зате земелька вже своя,
Хоч і своя, та не твоя.

Тут вся, напевно, в тому суть –
Покрутять зверху й відберуть.

* * *

Пішов дід далі по дорозі
В своїй печалі і тривозі.

Якщо по правді вже казати –
Дорогу треба підлатати.

Та краще нову положити,
Йому до цього ще дожити.

Зустрів сусіда, привітався
Ще й добрим словом обмінявся.

Не так, як молоді ідуть,
Пеньком старим ще обізвуть.

Піднімуть ще тебе на сміх,
Нема поваги до старих.

Тепер всі люди якісь злі,
Чи то старі, чи то малі.

Не дивляться, що батько, мати,
Можуть подалі ще послати.

Не дай-то Боже заспівати –
Ще й дурнем можуть обізвати.

Раніше все не так було –
Колись співало все село.

Тепер і кекс, і секс в них є,
Вже не заморське, а своє.

Ніби й на вид усі прості,
Та очі в них чомусь пусті.

Дівчата, хлопці й молодиці
Горілку дудлять, як водицю.

Привикли наче воду пити,
Треба хоч салом закусити.

Хто зовсім бідний – п'є вино,
Той сурогат – таке лайно.

Прошу вже вибачте за слово,
Коли відверта вже розмова –

Казати правду, то не гріх,
Що нижче спини є у всіх.

А на похмілля всі трясуться,
Неначе курки ті несуться.

Воно й раніше ще пили,
Але веселими були.

Нема в селі життя, нема,
Поглянеш скрізь – якась пітьма.

* * *

Дід якось їздив на базар,
Щоб підібрати там товар.

Купити щось собі для діла,
Щоб для душі було і тіла.

І тільки чим там не торгують,
Сидять там люди і мізкують,

Продати більше як товару
Не просто так, а щоб з наваром.

Он в того дядька й жінка є,
А він тут яйця продає.

Малий хлопчина “неборак”
Витягнув шию, як гусак.

Кричить: “Які великі яйця!
Побільше, ніж в того китаЙця!”

Он пані, та – як курка в просі,
Все колупається у носі.

Напевне, дуже вже свербить,
А може, сильно він болить.

Там молодик все визирає,
Клієнта, мабуть, підбирає.

Він, певно, кишеньковий злодій,
Хоч кажуть, вже вони не в моді.

Уже мільярдами крадуть,
А може, так собі беруть.

Міліціант і той, убогий,
Напевно просить допомоги.

В його є теж маленькі діти,
І він на світі хоче жити.

Треба й йому із когось взяти,
Не йти ж пустим йому до хати.

Комедія та й не іначе,
Такого дід іще не бачив.

Побачив даму, ще й яку,
Із чоловіком на шнурку.

Поважний нібито мужчина,
Тільки взуття із дерматину.

Повзе за нею, як павук,
Дві сумки пре, як той віслюк.

Вона іде собі як пава,
Шукає все собі забави.

Яка у неї, гляньте, попа –
Там помістилася б Європа.

Якщо сказати дуже влучно,
То він – мужчина-підкаблучник.

Є тут і дами, що між ділом
Напевно що торгують тілом.

Не ринок – просто балаган,
Неначе табір у циган.

Не може дід здержати сміху,
Он циганча, така потіха.

Лежить собі серед дороги,
В прохожих клянчить допомоги.

А це вже певно долі перст –
Побачив дід в машині хрест.

Подумав дід, що це кінець,
Усім ділам його вінець.

Недобре дуже стало діду,
Тепер у місто він не їде.

* * *

Дід далі по дорозі йде,
Розмову сам собі веде.

Скажіте правду, добрі люди,
Що воно далі таке буде?

* * *

Назустріч ліс везе машина –
Це знову для тривоги причина.

Машину дід назвав “потвора”,
Для діда це велике горе.

Тепер і ліс якийсь убогий,
Поглянеш навкруги дороги –

Кругом ділянка на ділянці,
Зайдеш колись бувало вранці –

Виспівує собі пташина,
Були гриби і ягодаина.

Ліс витяжний і стройовий,
Поглянеш – шапка з голови.

Ніхто його тут не саджав,
Ліс самосійний виростав.

Він одягав і годував,
Людей від голоду спасав.

Тепер його так прорідили,
Як через сито процідили.

Нема вже лісу, ой нема.
Поглянеш – хащі і пільма.

Дід подивився на оселі,
Чомусь і люди невеселі.

Неначе ходять по росі
І в землю дивляться усі.

Вже й самостійно ми живем,
Та все не знаєм, куди йдем.

Ніби й колгоспів вже нема,
Поглинула і їх пільма.

Пустує й зароста земля,
А там колись були поля.

Тепер росте ожина й мох,
І ще якийсь чортополох.

Діду колгоспів трохи жаль,
Бере за них його печаль.

Навіщо їх було валити,
Було хоч людям де робити,

І вкрасти можна щось було.
Уже не те, не те село.

* * *

Дід примостився біля тину,
Думки пішли за Україну.

* * *

Ніби й і вільна й незалежна,
Ще й справи має позамежні,

Свій уряд і свої кордони,
Та ще якісь офшорні зони.

Вже президентів вибираєм,
Але що виберем – те й маєм.

Одна у нас завжди біда,
Від влад іде вся “чехарда”.

Скрізь депутатів – не пройти,
Чинowników хоч гать гати,

З самого верху і до низу,
І в кожного свої капризи.

Блакитні, білі і червоні
У кольоровій своїй зоні.

В законах все не розберуться,
Буває деколи поб'ються.

Вони все каламутять воду,
Ото потіха для народу!

Подався б дід у депутати,
Але не вмів так брехати.

Вони брехати вміють складно,
В них це виходить дуже ладно,

У них риторика така:
Позичив очі у Сірка –

Тоді й бреши собі на славу:
Все для народу, для держави.

Чому ж вони туди всі пруться,
Там яйця золоті несуться?

Цікаво, що вони їдять?
Під охороною ж сидять

І президент, і депутати,
Ще й олігархи-супостати,

Хоча й народні всі обранці –
Ведуть себе як голодранці.

Подумав дід, що то все лихо,
Багатство й влада – дурням втіха.

В пітьму нічого не візьмеш,
Як вийшов голим – так підеш.

* * *

Жаль діду дуже Україну,
Як ту нещасну сиротину.

Немає, бідна, вона долі,
Як та билиночка у полі.

Скубають бідну та все рвуть,
А може, в рабство знов ведуть.

Одні все тягнуться до брата,
Буває й брат ще гірше ката.

Не рвіть ся та спустіте пар,
Там вдосталь і своїх бояр.

А в тих бояр багато слуг,
Одна вакансія – на плуг.

А друга – завжди воювати,
Синів на бійню посилати.

Включи новини і почувеш:
Той убиває, той гвалтує.

Спокійно жити не дають,
Стусають бідного і б'ють.

Він же хвилюється за нас,
Взяв ціни нам підняв на газ.

Пішов би дід у ту Європу,
Куди підеш, як гола попа?

Сліпий в дорогу не піде,
Якщо ніхто не поведе.

* * *

Нема ніде життя, нема,
Куди не глянь – навкруг пітьма.

Піднявся дід старий від тину
Та й почалапав у хатину.

Пішов у рідні він палати,
Пора вже діду помирати.

У цих палатах його біди,
Знову думки обсіли діда.

Жаль дідові отих багатих,
Їм світ цей тяжче покидати.

У них багатство є і гроші,
Хороми міцні та хороші.

Може, у храм святий податись,
Пора вже діду сповідатись.

У них в селі давно є храм,
Та щось не вірить дід попам.

Не любить він помпезні храми
Із золотими куполами.

Йому б у церкву край дороги
Та щоб священик був убогий,

Щоб з ким було погомоніти,
Свої тривоги розділити.

Давно уже святих ікони
Тіснять і Бога і канони,

Терзають бідного Христа.
Воно і віра вже не та.

Дід вірить так, як його дід
І весь великий родовід.

Не буде віри дід міняти,
Одному Богу присягати.

Він знає: Бог один для всіх,
Міняти віру – то є гріх.

Дід помолився щиро Богу,
З ним розділив свої тривоги.

Пора лягати діду спати.
Раненько треба знов вставати.

Та сон щось діда не бере,
Невже-то завтра він помре?

Та й правди нікуди подіти –
Йому уже немило жити.

Буває й серденько шальне,
Коли кольне, коли стрільне.

Є, правда, “протизапальне”,
Тоді він чарочку хильне.

Воно і добре від нудьги.
В аптеці ж ліки дорогі.

То й медицина дуже слаба,
Вона, як та старенька баба.

Собою тішиться сама,
А толку з неї вже нема.

І тут навкруг якась пільма, –
Подумав дід наш крадькома.

* * *

Буває, й дід коли заплаче
Тихенько, щоб ніхто не бачив,

І витре сльози на очах.
Так плаче старість по ночах,

Якщо буває одинока.
Вона до того ще й жорстока.

Одному тяжко в світі жити,
Якби ж то поруч були діти.

* * *

Дід з боку на бік повертався
Та й в філософію подався.

Як далі будуть жити люди,
Що з ними в світі цьому буде?

Він про майбутнє хоче знати.
Приходить час вже помирати.

Он вже знамення йдуть із неба,
Покаятися людям треба.

З осі змістилася земля,
Магнітні зміщені поля.

Ідуть в природі катаклізми,
А ми все думаєм за “ізми”.

Як тільки чуємо про гроші,
Які б ми не були хороші,

Яких не сповнені ідей –
Вмить забуваєм про людей.

З часів Гоморри і Содому
Так й не навчилися нічому.

Скільки було на світі люду,
Та він не знав такого блуду.

Що та Гоморра і Содом,
Як це по світі вже кругом.

В закон уже той зводять блуд.
Вже пропаде цей скоро люд.

За що ж Христос поніс вінця?
Напевно, йде все до кінця.

Нема життя, ніде нема.
Одна навкруг якась пітьма.

* * *

На світ з'являється дитина.
Мала, слабка й зовсім невинна.

У світ прийшовши, плачуть діти,
За те, щоб мати право жити.

Із лона вийшовши на волю,
Ми всі тут маєм щастя й долю.

Таїнство – гріх і тата, й мами,
На світі роблять нас рабами.

Тяжка гріхів наша спокута.
Ми всі одвічні носим пута.

Життя одне, а двох нема.
Воно і світло, і пітьма.

Ще з перших днів і перших літ
Ми відкриваєм дивний світ.

Нас ваблять всіх життя простори,
Та в них буває щастя й горе.

Коли ми зовсім ще малі –
Вже власність маєм на землі.

Ця власність – материнські груди,
Її всі мають – звір і люди.

Коли від них нас відлучають –
Своїм плачем ми заявляєм,

Що я людина, я жива,
І в мене є свої права.

Я хочу їсти, хочу пити
Для того, щоб на світі жити.

Та ще існує в світі зло.
Воно завжди між нас було.

Це правда з кривдою у парі
Завжди між нас розводять чвари.

Тяжко стає на світі жити,
Як починаєш розуміти,

Що світу кращого нема –
Тут тобі світло, тут п'ятьма.

* * *

Почав наш дід вже засинати,
І нам пора лягати спати.

Хай обійдуть його всі біди,
Від щастя втомленого діда.

Був дід наш грубим і потішним.
Ми всі такі у світі грішні...

II

Схилився місяць над вікном.
Село сповите міцним сном.

Лиш дід не спить, закривши очі,
Лежить, як завжди, до півночі,

Заснути думи не дають.
Ще й болі тяжкі дістають,

Та й на душі в діда тривожно...
Ні, далі жити так не можна!

Треба міняти геть усе,
Нас знову не туди несе,

В нас досі єдності нема
І знов навкруг якась пільма.

Одні зробили крок в Європу,
Потім назад уже галопом –

Борги, завжди одні борги,
Кругом обсіли вороги,

Сусід, паскуда та проклята,
Все видає себе за брата,

Не дай-то, Бог, таких братів,
Вони ще гірше від катів.

Щоб нам іти в оту Європу,
Спочатку треба мати “мапу” –

Без неї як іти ми будем?
Обов'язково десь заблудим.

Ще й добре вислати гінця,
Щоб не блудити без кінця.

Він добре вивчить, що до чого
І вірну вкаже нам дорогу.

* * *

Тоді ми разом вже самі
Тихенько вийдемо з пільми.

* * *

Наш президент дуже лукавий,
Все для себе, не для держави.

То не людина, то облуда,
Давно продав нас всіх, Іуда.

Він, як той дідько, виліз з ями
З своїми тими холуями.

Команда вся йому під стать –
Не вкрадуть, то не будуть спать.

Така у нас й Верховна Рада:
Куди не кинь – навкруг нас зрада,

Міліції в нас не пройти,
А от військових не знайти.

Давно в нас армії нема,
Накрила і її пільма,

“Проффесор” править в нас усім,
Всі інші ходять перед ним.

Чи спеціально для наруги
Прем'єр якийсь в нас недолугий.

Живемо всі у регіоні.
Порядки в нас такі, як в “зоні”.

Якийсь народ в нас непутящий,
Йому потрібні скрізь “смотрящі”,

Немає ким їх замінити,
Тому і правлять в нас бандити.

* * *

Сусід всю воду каламутить –
В “союз” нас хоче повернути,

Бо ж кольки спати не дають:
“Як там хохли оті живуть?”.

“Проффесор” – то його проект,
Сусід наш жде, щоб був ефект,

В його завжди все “на мазі” –
Ведмідь хазяїн у тайзі.

Закрити нам в Європу шлюз
І в “мутний” нас загнать союз.

Та дід ніяк все не второпа –
Який союз, як жде Європа?

Завжди у нас не те й не так,
Та й президент якийсь мудака.

Як циган сонцем, крутять знову,
Ніяк не знайдемо основу.

* * *

Поки ще спати дід не хоче,
Під ніс собі лежить й бормоче:

– Якщо щось за основу брати,
То краще нам іти у НАТО,

Бо ж захист треба нам від “брата”,
Як буде з нами воювати.

Воно все скоро не минеться,
Поки Росія розпадеться,

Такий Росії випав код,
Тиранів любить там народ,

Їм конче треба імператор,
Хоч поганенький, каракатий,

Хоч й незavidний, клишоногий,
Все ж імператор, хоч і вбогий.

До цього у Росії хист,
Ну, не народ, а мазохіст.

Без нас у них усе б пропало,
У нас є хліб, у нас є сало.

З всім світом хочуть воювати,
Та дулю з маком будуть мати!

На них китайці з сходу пруть,
Руками голими візьмуть!

Та буде в нас із ними герць,
Тоді й імперії кінець.

Немало бід вона накоїть,
Поки ті вже заспокоять,

Між нами братства вже нема,
Поглинула його пітьма.

Як воду вже не каламуть,
Нас більше в братство не вернуть.

Безслідно все так не мине:
Хто зло посіяв, зло пожне,

Кінець прийде не зразу,
Біда Росії йде з Кавказу.

Там їм прийдеться воювати,
Та ми не підем помагати.

* * *

М'яке сьогодні в діда ложе,
Та щось заснути він не може.

Та у природі є закон:
Приходить ніч, приходить сон.

Пройшла у діда вся млоснота,
Підкралася уже дрімота,

Взяла його у свій полон,
Побачив дід наш дивний сон.

* * *

Такого сну ще дід не бачив,
Проснувся дід в поту і плаче.

* * *

Якомусь бути, певно, чуду,
Побачив він багато люду,

Були там звані і незвані,
Усе – в столиці, на майдані.

Не схоже все було на свято,
Хоч дуже молоді багато,

Непідходяща дуже мить,
Побачив дід: навкруг горить

І люди з відрами біжать,
По Києву церкви горять.

Дід прихопив відро води
І з всіма кинувся туди.

Хоч дід і біг, як міг, щосили,
Та вже пожежу погасили...

Має цей сон щось передвіщати,
Його ще треба розгадати.

Відчув наш дід якусь біду,
Серце пришвидшило ходу.

Дід відчуває якісь зміни.
Включив ранкові він новини –

Не вірить в те, що бачать очі:
Там, на Майдані, серед ночі

Знов задушити хочуть волю,
Забрати хочуть щастя й долю,

Кайдани нові нам кують,
Ще й діточок невинних б'ють.

Все це з Московії іде,
Дід зрозумів, до чого йде,

Бо ж так звелів московський цар
Зі згоди всіх своїх бояр –

Росія ще не помінялась,
Була боярщина, й осталась.

Там люблять барина і власть,
Побільше випить і украсть.

Народ там п'ющий і гулящий,
До цього всього ще й ледащий,

Як росіянин і без мата?
Їм дай іще повоювати.

Та ми уже давно не ті,
В нас зовсім друге на меті,

В Європу курсу не міняти –
За це ми будемо стояти.

І всі повинні в світі знати,
Що нас нікому не здолати,

Ми як ніколи вже єдині
В одній українській родині.

Хай буде з золота чи срібла –
Імперія нам не потрібна.

І день і ніч наш дід не спить.
Дуже душа в нього болить

За діточок, за всю родину,
За нашу рідну Україну.

Б'є, не змовкає барабан,
І день, і ніч стоїть Майдан.

І день, і ніч вогні горять,
Стоїть супротив раті рать.

Дівчата, хлопці й молодиці
Спішать на Віче до столиці.

Старе й мале спішить сюди –
Таке буває в час біди.

Горять вогні, не догоряють,
Свої своїх вже розпинають.

І, видно, зовсім не з проста
Терзають хлопця, як Христа.

Сурмить Майдан і б'є тривогу,
Спішить Україна на підмогу,

Чи байкар він, чи меломан,
В душі у кожного Майдан.

За них всіх молиться дід Богу,
Щоб дав Бог праведну дорогу.

Ніби й свої, чужих нема,
Трохи розвіялась пільма.

* * *

А вороги, як з сходу – гуни,
Уже підкрались до трибуни,

Та вчасно підійшла підмога,
Зняла напругу і тривогу.

* * *

Тепер питання друге стало:
Де ж президент з своїм забралом?

Що будемо ми з ним робити?
Нам далі треба якось жити.

Де ж ділась президентська рать?
Треба ж укази підписать.

Він – головний в нас заколотник.
А тут хлопчина, просто сотник,

Сказав: “Ну, що тут мудрувати,
Пора давно вже в гнати”.

В криваві ті останні дні
Було усе, як на війні.

Чи, може, вже так повелося,
Що і без жертв не обійшлося.

Той недоносок осоружний
Сказав стріляти в безоружних.

Смерть над Майданом пронеслась,
У небо Сотня піднялась.

Лишила в душах біль і щем,
Першим оплакана дощем.

Весна прийшла на Україну,
Тепер навіки вже єдину.

Притих Майдан, вщухає гнів,
Дід радий, що дожив цих днів.

Наш президент кудись “дав дьору”,
Забрав з собою всю контору,

Ще й гроші прихватив народні,
Щоб голі ми були й голодні.

Поправив вискубане пір'я
І геть подався з Межигір'я.

Сів вертоліт, забравши паву,
Начхав на всіх і на державу.

* * *

Як дід наш каже, це вже складно,
Щоб в нас виходило все ладно.

Як бубен, гола в нас держава.
Кому потрібна наша слава?

Як же нам вибратись з біди?
Бо ж ми не знаєм, йти куди.

Хоч в кожного болить своє,
Та мудрі хлопці ще в нас є.

Знайшовся спікер і прем'єр,
Щоб подолати цей бар'єр.

Нам подолати треба спротив,
Ми їх змемо всіх, хто проти,

Колись сказав так Горбачов,
Процес у нас уже пішов.

* * *

Не йметься брату-супостату,
Він, як злодюга, лізе в хату.

Орда – вона і є орда –
Куди прийде, то скрізь біда.

Тепер вже тісний їм Кавказ,
Прийшли вже Крим забрати в нас.

Чи, певно, то якісь калічки,
Оті зелені чоловічки.

Очима лупають стоять,
Подивишся – ну, що з них взять?

І знову в нас якась пітьма,
Невже в нас армії нема,

Щоб відсіч чоловічкам дати,
Подалі з України гнати?

Історію дід добре знає,
Як Крим став нашим, пам'ятає.

Навіщо нам усі ці чвари?
Одвічно там жили татари.

Російським він не був ніколи,
Бо ж росіяни то “мололи”.

Це споконвічні окупанти,
На це у них завжди таланти.

Тепер вони пішли ще далі.
Знайшли бомжиху у підвалі

(Хоч би взяли її відмили,
Бо вже від нас її звільнили),

Було тоді в нас велике горе,
Хоч поруч завжди – сонце й море,

Якої ще холери треба?
Що хоче кримська ця амеба?

“Она в Рассею очень хочет,
Где Путин в туалете мочит”...

Нікому ти, стара, не треба.
Живи собі хоч просто неба.

Збереш ще щастя повний міх,
Не раз заплачеш від “своїх”.

Якби ж то Крим – і вже усе.
Та “брата” далі ще несе.

Там появились маргінали,
Такого слова ми й не знали,

І ще якісь там колоради,
Бо ж стрічка в них така принада.

Для діда – слово маргінал
Це завжди значить – кримінал,

Де появилвся з сходу “брат”,
Там завжди строчить автомат.

Не може він без “калаша”,
Така в нього гнила душа.

Ніколи “брат” не ніс добра,
Де тільки він, то бід – гора.

Він тільки знає: “вкрасть” і “съесть”,
Не розуміє слова “честь”.

Де б він не був, то нагло бреше,
Все, як по писаному, чеше,

Йому трибуна – що
Він нагло бреше і в ООН.

І навіть груз “гуманітарний”
Нам хоче впарити, бездарний,

Який сто літ нам не потрібний,
Цей шлях у брата дуже хибний.

Якщо зійти не знайде сили,
Цей шлях зведе його в могилу.

* * *

Тепер всі кажуть у народі,
Війна іде у нас на сході,

Чужинці ходять в нашій хаті,
Тепер все ясно – маски зняті.

* * *

Московський цар ще від Богдана
Поставив нам уже капкана,

Між нами зрадників знаходить,
Із тих, хто більше йому годить.

Їх будем бити на всі засади,
Що не допоможуть “Буки” й “Гради”.

Хай знають клятї бузувіри,
Ми їх замочим – і в сортири.

Ми вам давно не “малороси”,
Поляки ми чи білоруси.

Єврей, українець, грузин –
Він наш завжди громадянин.

Тепер ми нація одна,
Нас об’єднала ця війна.

Живемо всі в одній родині,
На нашій рідній Україні.

Хто би не був наш прадід й дід –
Ми всі тепер один нарід.

Це не старий слов'янський міф,
Для нас тепер він просто сміх.

Московські знають хай мужі:
Тепер ми вже навік чужі.

В нас всіх – одна пересторога –
Одвіт держати перед Богом.

Ваша брехня Йому огидна,
А хто з нас бреше – Йому видно.

* * *

Наш дід життя перевернув,
Поки, нарешті, все збагнув,

Що та країна, де жив дід,
Це монстр або ж якийсь гібрид.

Бо ж там, де ідоли повсюди,
Немає щастя і не буде.

ЗМІСТ

Беркутня	3
“Я бачу місто над Невою...”	4
Іловайськ	5
Журавлик	6
Тривожний Майдан	8
Небесна Сотня	9
Майдан мого життя	10
“Бує цвіт медовий...”	11
“До нас він посланий Творцем...”	12
“Лунає пісня над полями...”	13
“В гаю замовкли солов’ї...”	14
Твої 50	15
“Впала сосна додолу...”	16
“Як появилися на світ...”	17
“Батьку, вже сніг осипає твій сад...”	18
Дитинство	19
В селі	20
Жнива	21
Осінь у лісі	22
Біленька хата	23
Стрімка вода	24
“З тих пір, як мама сповивала...”	25
Донька	26
Осінь в Карпатах	27
Зима в лісі	28

Різдво (кутя)	29
Електрик	30
Молитва діви	31
Мама	32
Доля	33
Чадо	34
“Завжди співала та не знала...”	36
“Весна Поліссям відгуляла...”	37
“Гарячий лист прошелестів...”	38
Гуляє вітер по долині	39
“Твої очі – як сині волошки...”	40
Шукачам бурштину	41
Расставание	43
Расплата	44
“Я слово в слово підбираю стих...”	45
“Ненастною порою...”	46
Дід (поема)	47

Літературно-художнє видання

МАЙДАНМОГО ЖИТТЯ

ПОЕЗІЇ

Літературний редактор

Надія Поліщук

Технічний редактор

Віталій Власюк

Підписано до друку 09.11.2015 р. Формат 60x84 1/16.

Папір офсет. Гарнітура «Когіппа». Друк офсет.

Ум. друк. арк. 5,0. Наклад 200 пр. Зам. 63.

Видавництво «Волинські обереги».

33028 м. Рівне, вул. 16 Липня, 38; тел./факс: (0362) 62-03-97.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта
видавничої справи ДК № 270 від 07.12.2000 р.

Віддруковано в друкарні видавництва «Волинські обереги».